

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΟΥ ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΡΣΑΛ (Σεπτέμβριος 2007)

Συγγραφέας: ΑΛ ΓΚΟΡ

Την περασμένη εβδομάδα συνέβησαν δύο σημαντικότερα γεγονότα: Πρώτον, ταυτόχρονα με την ισημερία του βορείου ημισφαιρίου που σηματοδοτεί το τέλος της θερμότερης εποχής του έτους, μετρήθηκε επισήμως το ποσοστό τήξης του στρώματος των πάγων στους Πόλους της Γης. Διαπιστώθηκε όχι μόνον ότι το στρώμα βρίσκεται σε ιστορικό χαμηλό (κάτω του 22% σε σύγκριση με την προηγούμενη μέτρηση), αλλά και ότι έχουν λιώσει ένα εκατομμύριο τετραγωνικά μίλια και απομένουν μόνον 1,6 εκατομμύρια. Αυτό σημαίνει ότι μέσα στα επόμενα 23 χρόνια οι πάγοι της Αρκτικής Ζώνης μπορεί να εξαφανισθούν. Αν συμβεί αυτό, θα πρέπει να περάσουν εκατομμύρια χρόνια προτού ξανασηματισθούν. Στον πλανήτη Γη αντιμετωπίζουμε μια πραγματική κατάσταση έκτακτης ανάγκης. Δεν μπορούμε πλέον να αρκούμεθα σε ομιλίες και συζητήσεις.

Το δεύτερο σημαντικό γεγονός ήταν οι εορτασμοί σε όλον τον κόσμο με την ευκαιρία της εικοστής επετείου μιας άκρως επιτυχούς πρωτοβουλίας. Η τρύπα στο στρώμα του όζοντος θεωρήθηκε ζήτημα πολύ σοβαρό το 1985, παρ' ότι ήταν γνωστή στους επιστήμονες από το 1973. Επί 11 συναπτά έτη η διεθνής κοινότητα δεν είχε κάνει το παραμικρό για το πρόβλημα. Το 1987 όμως, όταν διαπιστώθηκε η ασύμμετρη διεύρυνση της τρύπας σε διάστημα μόνον 18 μηνών, ελήφθη η απόφαση για διεθνή δράση.

Κάποιοι είπαν τότε ότι το πρόβλημα θα μπορούσε να λυθεί με εθελοντικές παρεμβάσεις. Άλλοι υπέθεσαν ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες γνώριζαν ποια μέτρα έπρεπε να ληφθούν. Ο τότε Υπουργός Εσωτερικών των ΗΠΑ είχε την άποψη ότι αρκούν κάποια αντίμετρα σε επίπεδο προσωπικό. Και η οδηγία που δόθηκε τότε ήταν: «Να χρησιμοποιείτε πάντα γυαλιά ηλίου και να φοράτε καπέλο...». Κάποιοι θα το θυμηθούν... Ωστόσο ο τότε Υπουργός Εξωτερικών Τζορτζ Σουλτς και άλλα στελέχη της κυβέρνησης Ρίγκαν είπαν ότι ο Πρόεδρος έπρεπε να πάρει την κατάσταση στα χέρια του, γιατί δεν επρόκειτο για ζήτημα ιδεολογικό ούτε κομματικό.

Έτσι, το 1987 ο κόσμος βρέθηκε με μια συνθήκη που μας έβαλε στο σωστό δρό-

μο, στο δρόμο που θα μας οδηγούσε στην επίλυση εκείνης της κρίσης. Είχαν προβλέψει ότι το κόστος για την εξουδετέρωση της τρύπας του όζοντος θα ήταν πολύ μεγάλο, αλλά αποδείχθηκε πολύ μικρότερο από αυτό που φοβούνταν. Πάμπολλες εταιρείες επένδυσαν τα χρήματά τους σε αυτή την επιχείρηση. Ε, λοιπόν, το ίδιο πρέπει να γίνει και με την κρίση του κλίματος.

Εφέτος τα Ηνωμένα Έθνη πραγματοποίησαν στη Νέα Υόρκη έκτακτη σύνοδο για το κλίμα, τη μεγαλύτερη στα χρονικά σύναξη αρχηγών κρατών για το θέμα. Πολλοί από αυτούς τους αρχηγούς κρατών έδωσαν το «παρών» τη Δευτέρα, και γι' αυτό τους ευχαριστώ. Η σύνοδος ήταν πολύ αποδοτική. Με την παρέμβαση μου αυτή απευθύνω έκκληση στον Πρόεδρο Μπους να ακολουθήσει το παράδειγμα του Ρόναλντ Ρίγκαν: δηλαδή, να ακούσει τους συμβούλους του.

Όλοι ξέρουμε πολύ καλά ότι πρέπει να περιορίσουμε τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα. Οι ΗΠΑ πρέπει να αναλάβουν ηγετικό ρόλο για να οδηγήσουν τον κόσμο στη λύση των προβλημάτων που δημιουργεί η αλλαγή του κλίματος. Και αν με ρωτούσατε γιατί, θα σας εξηγούσα ότι η αντιμετώπιση των κλιματικών αλλαγών μπορεί να είναι το κλειδί για την αντιμετώπιση άλλων κρίσεων παντοειδούς τύπου -θρησκευτικές διαμάχες, αντιμετώπιση της πείνας ή του ιού του AIDS και πολλά άλλα ακόμη. Όταν άνθρωποι με διαφορετικές απόψεις και εμπειρίες ανακαλύψουν ένα κοινό σκοπό που έχει άμεση σχέση με την επιβίωσή τους, βρίσκουν πάντα τρόπο να εξομαλύνουν τις διαφορές τους και να συνεργαστούν. Το είδαμε αυτό να συμβαίνει σε αρκετές φάσεις της ιστορίας, άλλοτε σε καιρούς πολέμου άλλοτε σε καιρούς ειρήνης.

Ο αιδεσιμότατος Μάρτιν Λούθερ Κινγκ είχε πει κάποτε: «Μια αδικία σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου συνιστά απειλή για τη δικαιοσύνη σε ολόκληρο τον κόσμο». Σήμερα η άνοδος της θερμοκρασίας και η μόλυνση του περιβάλλοντος απειλούν την ομαλή εξέλιξη του κλίματος σε όλα τα μήκη και τα πλάτη της Γης. Πεποίθησή μου είναι ότι αυτό που κυρίως χρειαζόμαστε είναι ένα είδος νέου Σχεδίου Μάρσαλ σε παγκόσμια κλίμακα που θα αποβλέπει στη δημιουργία θέσεων εργασίας στις χώρες που βρίσκονται στο στάδιο της ανάπτυξης, με σκοπό τον περιορισμό των εκπομπών ανθρακικού ανυδρίτη. Αυτή πρέπει να είναι η βασική αρχή που θα διέπει την οργάνωση του. Γνωρίζω μια παλιά αφρικανική παροιμία που λέει: «Αν θέλετε να φτάσετε γρήγορα μακριά, τρέξτε μαζί».

Είμαστε υποχρεωμένοι να πάμε μακριά και τρέχοντας. Αυτό προϋποθέτει εδραίωση της πεποίθησης ότι πρόκειται για ανάγκη επιτακτική και υπερεπείγουσα. Ως επικεφαλής της Συμμαχίας για την Προστασία του Κλίματος η Κάθι Ζόι συντόνισε τις ενέργειες πολλών ομάδων ακτιβιστών στις ΗΠΑ σε μια προσπάθεια να αλλάξει η νοοτροπία των πολιτών, να πεισθούν ότι κάτι πρέπει να γίνει για να αντιμετωπισθούν οι κλιματικές αλλαγές με διακομματική συνεργασία.

Σε μερικά χρόνια τα παιδιά μας θα θέσουν ένα από τα δύο πιθανά ερωτήματα. Να είστε σίγουροι ότι αυτό θα συμβεί. Θα αναρωτηθούν κοιτάζοντας το παρελθόν τις αρχές του 21ου αιώνα: «Μα τι τους περνούσε από το μυαλό; Πώς μπόρεσαν να μείνουν απλοί θεατές; Γιατί αναλώνονταν σε άσκοπα έργα και μεγαλεπήβολα σχέδια την ώρα που παιζόταν κορόνα γράμματα η επιβίωσή μας;». Ή θα θέσουν ένα άλλο ερώτημα, το οποίο εγώ προτιμώ ασυζητητί: «Πού βρήκαν το θάρρος να αντιμετωπίσουν μια τόσο κρίσιμη κατάσταση δίνοντας λύση σε ένα πρόβλημα για το οποίο οι περισσότεροι πίστευαν ότι δεν υπάρχει λύση;». Χρέος μας είναι να στρατευθούμε για να δοθεί απάντηση στο δεύτερο ερώτημα. Και αυτό πρέπει να προκύψει από τις πράξεις μας, ώστε να έχουν τα παιδιά μας την ευκαιρία να το υποβάλουν.

Το άρθρο δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ» στις 28 Σεπτεμβρίου 2007, σ. Α7.